

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.10.06.2022

Remziye TOSUN
Diyarbakır Milletvekili

9 Haziran 2022 tarihinde Diyarbakır Sur ilçesi Cevatpaşa mahallesinde 1990'lı yıllarda Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele Grup Komutanlığı (JİTEM) tarafından sorgu ve infaz merkezi olarak kullanılan eski Saraykapı Cezaevi'nde YSO İnşaat A.Ş. tarafından yürütülen ve Şubat 2022 tarihinde başlatılan restorasyon çalışmaları sırasında insan kemikleri bulunduğu basına yansımıştır. Şirket yetkilileri, görüntülerle de sabit olan insan kemiklerini hafriyata atılması talimatını vermiştir. Restorasyon çalışmaları sırasında bir emekçi, şirket yetkililerin olayın üstünü kapatmaya çalıştığını açıklayarak yaşananları aktarmıştır: *“Sürekli kemik çıkıyordu. Bizden çöpe atmamızı istiyorlardı. Vicdanımız el vermedi, itiraz ettik. Bize ‘Hayvan kemiğidir’ denildikten sonra çöpe atmaya başladık”, “Arkeologlar bunların 2 erkeğe ait olduğunu söyledi. İskeletlerin altında kemikler çıktı. Yine küller çıkıyordu. Oradaki iskeletlerin ve kemiklerin kime ait olduğunu sormamıza rağmen bize bilgi vermediler”*

Bununla birlikte restorasyon çalışmaları sırasında tarihin de yok edildiğini, iş makinalarının kazdığı alanda 100 metre uzunluğunda su kemerinin çıktığını ve bu su kemerinin de şirket yetkililerince kırıldığı, ortaya çıkan tarihi havuzun üstünün örtüldüğü olaya şahit olan emekçi tarafından beyan edilmiştir.

JİTEM tarafından kullanılan söz konusu cezaevinde, 2012 yılının Ocak ayında kazı çalışması yapılırken insan kemikleri bulunmuş, kazı çalışmaları Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından genişletilmiş ancak kemiklerin akıbetine dair sonrasında herhangi bir adım atılmamıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır Sur ilçesi Cevatpaşa mahallesinde 1990'lı yıllarda JİTEM tarafından sorgu ve infaz merkezi olarak kullanılan eski Saraykapı Cezaevi'nde restorasyon çalışmaları sırasında insan kemiklerinin bulunmasının yanı sıra tarihi eserlerin yok edilmesi Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Restorasyon çalışmaları sırasında insan kemiklerinin hayvan kemikleri denilerek hafriyat veya çöpe atılması talimatını veren, iş makinalarının kazdığı alanda ortaya çıkan 100 metre uzunluğunda su kemerinin kıran, tarihi havuzun üstünü öten ve benzeri suçları işleyen YSO İnşaat A.Ş. yetkilileri hakkında Bakanlığınız işlem başlatacak mıdır? Tarihi eserlerin tahrip edilmesine karşı Bakanlığınızın tedbirleri nelerdir?
- 3- 10 bin yıldan fazla tarihi ve hafızası olan Diyarbakır'da bir şirketin pervasızca çalışma yürüterek tarihi yok etmesine ilişkin Bakanlığınızın atacağı adımlar nelerdir? Bakanlığınız bu konuda kamuoyunu bilgilendirecek midir?
- 4- Diyarbakır'da daha önce birçok defa basına yansıyan tarihi eserlerin tahrip edilmesi, zarar verilmesine ilişkin Bakanlığınız son 7 yılda yaptığı çalışma ve incelemeleri nelerdir?